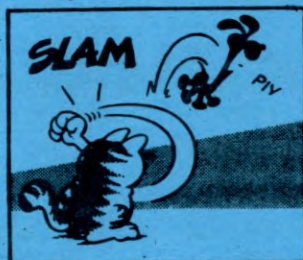
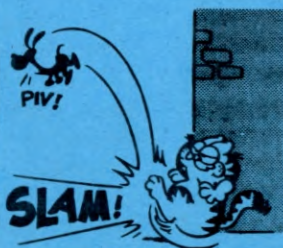

ffp

OKTOBER 1983

KORT
PROSESS
MED
UTKASTET
TIL P.P.?

ELLER...?

INNHOOLD:

Prinsippprogramdiskusjonen:

Utkast til prinsippprogram - et godt kommunistisk dokument	2.
Det nye prinsippprogramframlegget er eit revisjonistisk dokument!	4.
Tron Ø. [redacted] revolusjonen og det der	8.
Programdiskusjonen må være hovedoppgava i høst!	11.
Det er ikke rev alt som er rødt i håra	12.
Oslo FU og utkastet til prinsippprogram	20.
Avproletariseringa og kvinnes rolle	21.
Om innrettinga på arbeiderklassen	23.
Svarreplikk til en byråkrat	24.
Spør dem!	25.
Melding til laga: Om diskusjonsbulletinen	27.
Kritikk av et UDS	28.

PROGRAM- DISKUSJONEN

Her følger tre innlegg om utkastet til nytt prinsipp-program, skrevet av medlemmer av DS, og som uttrykker forskjellige syn på programmet i DS.

Debatt opplegget om programutkastet som ble varslet i forrige FFP er ikke ferdig når bladet går i trykken, og vil bli levert formenna ved første anledning.

red.

UTKAST TIL PRINSIPPPROGRAM - ET GODT KOMMUNISTISK DOKUMENT

»Utkast til nytt PRINSIPPGRAM FOR AKP(m-l)» (heretter kalt UPP) er et kommunistisk dokument som må forsvares. Undertegnede er uenig i at UPP er et revisjonistisk dokument som må forkastes. Tvert i mot mener jeg, ut fra min skrøpelige kjennskap til Marxisme-leninismen at UPP er det beste kommunistiske programdokumentet paritet har produsert i sin 10-årige historie.

AKP(m-l) må ha en politikk som bygger på tradisjonene i den kommunistiske bevegelsen hjemme og i verden. En politikk som utvikler videre de gode tradisjonene fra kommunistpartiet (og ledere), og samtidig tar et oppgjør med de dårlige tradisjonene. Her mener jeg UPP er et svært godt dokument som tjener arbeiderklassens kamp for revolusjon, sosialisme og kommunisme.

Jeg mener ikke at UPP skal stå som det står, det er mange ting som må endres og bedres. En del av den kritikken som er kommet er jeg enig i.

Formålet med artikkelen er ikke å reise de uenighetene jeg har til UPP, men å si hvorfor jeg støtter hovedlinja i forslaget.

1. BEHANDLING AV KOMMUNISMEN

I verden og Norge har kommunistpartiene i praksis (tradisjonelt) stått på det synet at sosialismen er målet - den endelige samfunnsordning der klassene er borte. Der klassekamp ikke er nødvendig. Dette synet tar UPP et oppgjør med. Det slår klart og utvetydig fast at kommunismen er målet. At sosialismen - proletariatets diktatur - er et nødvendig middel. At sosialismen er et overgangssamfunn der klassekampen fortsetter. UPP sier at kommunismen ikke er en utopi eller en skjønn drøm, men nødvendig og mulig. Behandlinga av kommunismen er et langt skritt i riktig retning. Ikke minst viktig, behandlinga av kommunismen i UPP, er en nødvendig og riktig avgrensning mot all revisjonisme, reformisme og sosialdemokratiet, som også snakker om sosialisme.

UPP sier på side 11 (midt på sida, 2.spalte): »Oppgåva for den proletariske verdsrevolusjonen no er difor å gjennomføra sosialistiske revolusjonar i einskildland. Seinare, når desse revolusjonane har vunne fram i store deler

av verda, kan desse landa i lag ta til med å førebu overgangen til den høgt utvikla kommunismen».

Dette er en god presisering av hvordan utviklinga vil gå etter mange revolusjoner i verden. Jeg kan ikke se at partiet eller andre kommunistiske partier har hatt et sånt perspektiv på utviklinga av kampen mot kapitalisme og imperialismen.

2. PARTIETS ROLLE UNDER SOSIALISMEN.

Partiets stilling under sosialismen har vært et stridsemne i og utafor partiet i lang tid. UPP tar et klart og utvetydig standpunkt mot formelle særrettigheter. *Det er bra.* Dette standpunktet er et oppgjør med tradisjonen som har stått sterkt i partiet vårt. Sjøl om det hverken i Kina eller Sovjet har vært formalisert makt til kommunistpartiet, har den reelle makta i staten liggi der. Kommunistpartiets makt har vært total. Partiets viktigste rolle har vært å forsvare de politiske vedtaka og linjene fra byråkratene i statsapparatet. Sjøl om jeg er i mot at partiet skal ha formelle særrettigheter, er jeg ikke mot at partiet har en særstilling. Gjennom politisk kamp er partiet nødt til å vinne en reell særstilling i arbeiderklassen. Partiet er nødt for å ha innflytelse og makt i staten, partiet er nødt for å være statsbærende. Ikke gjennom formelle særrettigheter, men gjennom oppslutning om politiske linjer og mobilisering av massene.

UPP slår fast partiets rolle som avgjørende for ledelsen av klassekampen under sosialismen. Partiet må være den drivende krafta i å kjempe fram ei utvikling mot kommunismen. Partiet må være et samfunnskritisk parti også under proletariats diktatur. Videre må partiet stå i spissen for regjeringa i det sosialistiske Norge, og det skal kjempe for å få politisk makt.

På side 23 i UPP første spalte, heter det

at »Partiet skal vera ei politisk kraft som prøvar å vinne oppslutnad for ideane sine». Det synet UPP her går inn for stiller krav til partiet. Partiet må hele tida kjempe for å få en særstilling i arbeiderklassen og flertallet av folket, en særstilling som partiet har fått gjennom revolusjonen. Etter revolusjonen må det fortsette å vise at de fortjener denne tilliten. Partiet må kjempe mot at sosialismen stivner og degenererer. Det mener jeg er vanskeligere (umulig?) ved at partiet har formelle særrettigheter.

3. DEMOKRATISKE RETTIGHETER.

Vi blir ankaga for at de demokratiske frihetene blir mindre /borte under proletariats diktatur. Vi har svart at arbeiderklassen vil få økte demokratiske friheter under sosialismen. Men samtidig er eksemplene mange på at sosialistiske land ikke har hatt godt nok vern mot overgrep.

Opp ramser opp en rekke friheter som partiet er for under proletariats diktatur. Det nye er at flere politiske partier skal få delta i valg og få drive politiske virksomhet.

Under borgerskapets diktatur, om det er som i Norge, eller i et fascistisk land er lovverket bygd opp for et mindretall, for borgerskapet - for de som har makta. I Norge under sosialismen vil innholdet være det motsatte, borgerskapet vil bli diskriminert. Lovverket er laga for flertallet, for arbeiderklassen og det arbeidende folket, for de som har makta da. Utgangspunktet vil altså være det motsatte.

Innholdet i lovverket vil altså være proletarisk. Noen stikkord om hva jeg mener med innholdet: Forbud mot utbytting. Arbeiderklassens muligheter til kontroll. innflytelse, makt i statsapparatet og bedriftene. Diskriminering av borgerskapet. Arbeiderklassens ledende rolle i

oppbygginga av sosialismen fram mot kommunismen. Hvis ikke det arbeidende folket får utvida sine friheter, hvordan skal borgerskapet undertrykkes - forhindres fra å gjeninnføre kapitalismen? Mye i historia viser oss at en arbeiderklasse som er knebla ikke er i stand til å forsvare seg sjøl, til å drive klassekamp med gode resultater. Jo mer åpenhet, jo mer blir massene i stand til å ta kampen opp for sine krav og interesser.

Dette er proletarisk demokrati. Arbeiderklassens krefter skal frigjøres, de skal mer og mer bli i stand til å ta kontroll og utøve makt på alle sider av samfunnslivet i det sosialistiske Norge. Er dette revisjonisme? Tvert i mot - det er ei utvikling som er bra, riktig og nødvendig, og som tar et oppgjør med en praksis bl.a. i Kina og Sovjet.

Hans A:

DET NYE PRINSIPPROGRAMFRAMLEGGET ER EIT REVISJONISTISK DOKUMENT!

Lanseringa av det nye framlegget til prinsippprogram, var ikkje just egna til å fremja ein open linjekamp om viktige prinsipp i AKP sitt framtidige strev. I føreordet til PPU, vert det slegi fast at »vi er ikke uenige i noen hovedpunkter i dette programmet» (1980- programmet, min merknad). Det vert på nytt slegi fast at formannen i PPU-komiteen, Tron Ør, som i Røde Fane nr.4./83, slær fast »Når det gjelder hovedinnholdet, representerer forslaget ikke noe brudd med det som står i 1980-programmet. Det viktigste nye, er at det behandler en del ting, som 1980-programmet ikke tar opp». Vidare hevdar TØ at det utvalget har streva etter, er å få eit stuttare program(!) strammere redigert og med ein logisk oppbygging.

Med desse vennlege leseråda frå TØ i bakhovudet, skulle det då vera grunnlag for å senka den politiske og ideologiske garden, når ein fingranskar *struktur og omfang*. Resultatet for mitt vedkomande var forbløffande! Det ordrike og laust strukturerte PPU er eit revisjonistisk dokument. Eit slikt dokument kan ikkje danna grunnlag for prinsippprogramdrøftingar i eit kommunistisk parti.

KUVENDING

Samstundes har og det merkjelege skjedd, at TØ i den raude blekka (diskusjonsbulletinen nr. 1) no går over til å hevda at 1980-programmet (rett nok!) inneheld politiske kompromiss. Både 1976- og 1980-programmet »er nemlig åpne for flere tolkninger: de kan åsså tolkes i tråd med det nye forslaget» (PPU). I tillegg til at TØ no vil raskast mogleg over til å diskutera »hva vi nå mener», so skuldar han no Ellen P. (EP) for å vera opportunist, fordi ho i fylgje TØ - vil leggja 1980-programmet til grunn for prinsippprogram-drøftingane. 1980- programmet har m.a. både EP og TØ stemt for og ville såleis løyna motseiingar.

til dette kan ein leggja til, at kamerat EP primært har krevd PPU trukki attende, sekundært krevd 1980-programmet til grunn. Dette kravet, som og eg stør, byggjer på at vi ikkje kan godta eit revisjonistisk dokument som grunnlag for prinsippprogram-drøfting i eit kommunistisk parti. Men toget har gått og tida renn i frå oss, takka vera at SK sende ut PPU. Naturleg no er å krevja

1980-programmet som grunnlag for fyrste runde (H/83). 1980-programmet, med alle sine skavanker og kompromiss, kan vi leva med (og stilla endringsframlegg til), medan PPU betyr eit kraftig skuv ut i den borgarlege/revisjonistiske grøfta - der resten av dei europeiske ml-partia omsider har hamna.

LINJEKAMP ER LIVSNØDVENDIG I EIT KOMMUNISTISK PARTI – REVISJONISTISKE LINJER BETYR DAUDEN!

PPU skal ikkje rosast for å draga i gong viktig linjekamp (det gløymte du å nemna i RF-intervjuet TØ?) men skal lastast for sitt revisjonistiske innhald- under merkjestonga »nytenkjing». Ender dette bra, vil det skuldast at vi lukkast i å slå attende PPU! Denne linjekampen fruktar eg ikkje, men eg fruktar utfallet av han, då eg ser PPU-revisjonismen, som teoretisk uttrykk for ei mangeårig høgredreining i partiet, og med sterke posisjonar i SK.

OM INNHOLDET I PPU

I PPU står det mangt og mykje å lesa: i sanning eit mangfaldig prinsippprogram. Her kan ein lesa at det er oppgåva åt arbeidarklassen å avskaffa kapitalismen og imerialismen overalt på jorda, at imperialisme betyr krig, at den sosialistiske revolusjonen må vera væpna, at kapitalistane aldri vil bøya seg for fleirtalsviljen og at sosialismen betyr proletariatet sitt demokratiske diktatur. Men det står og alt slikt som gjer prinsippprogrammet vårt stovereint i krinsar, der vi har vorti sett på som spedalske. Restane av gamle »kominternstandpunkt» kan reinskast ut ved neste vegkross. Slik tenkjer ein del, og ein kar som Jørn M., som har markert seg som sentrum/høgre i sosialismediskusjonen, finn grunn til å kjempe beinhardt for å forsvare

enkeltformuleringar i utkastet. Han meiner og at Jarl H. hadde måtta gå ut på eit anna grunnlag med PPU som AKP sitt prinsippprogram. Trond A., med stødig høgreprofil i sosialismedebatten, finn PPU som eit langt skritt i riktig retning. »Det som var revisjonistiske høyrestandpunkter ved siste landsmøtet er nå bygget inn i det nye PPU!» »Bra!» Jublar TA.

Kvifor jublar høgre og kvifor rasar venstre? Eg går ikkje mot PPU avdi at PPU rokkar ved »dogmen» eller rører ved det heilage sakramentet, overlevert oss frå dei »fem store», men avdi PPU, utan å leggja fram vitskapleg argumentasjon, tømmer den kommunistiske generallinja for proletært innhald. PPU er eit resultat av at det borgarleg/revisjonistiske presset har vorti for stort. Dei historiske lærdomane talar høgt mot PPU: Kva skulle tala for den hypotetiske muligheten »at den norske kapitalistklassen vil gripa til våpen og prøva å drukna sosialismen i blod, dersom han trur det går, skal verta programfesta, når vi så altfor godt kjenner til dei borgarlege illusjonane, arbeidarklassen må overvinna for å slutta opp om programmet vårt. No kan dei slutta seg til AKP, utan å gjera opp med slike illusjonar. Dette kan berre forståast som eit steg i ideologisk avvæpning.

PPU: FARVEL TIL PROLETARIATET

PPU er også »eit farvel til proletariatet», ved at teoretiske og politiske problem, vert forsøkt løyst ved ulike ordsamanstillingar, som alle glimarar med at arbeidarklassen ikkje må stå aleine. Dermed so unngår PPU å drøfta, at det for arbeidarklassen er av største strategiske vikt å gå inn i ulike taktiske alliansar på den kronglute vegen fram til kommunismen. Slike alliansar vert som kjent ikkje tømra saman ein gong for alltid. Uttrykk som *folkeflertallet* har då ogso den behagelege eigenskapen, at den

kan gå arm i arm med parlamentariske illusjonar og statsskipnad tufta på frie val. Kjenner arbeidarklassen si historiske oppgåve, let dei seg ikkje stogga av folket og folkefleirtalet *dersom dei trur det går* (fiks?), vel vitande at det same fleirtalet har objektiv interesse av ein sosialistisk revolusjon, men at folket er noko nølande/tilbakeliggjande i tilhøve til den meir framskredne arbeidarklassen, som berre har lekkjene sine å missa. Folkefleirtalet er noko som må skapast, slik bolsjevikane gjekk fram i 1917, då dei jaga heim folkefleirtalet sine representantar, nasjonalforsamlinga.

PARTIET SI LEIANDE STILLING

Her er viktig å få fram at ein sigerrik sosialistisk revolusjon og proletariatet sitt diktatur - sosialismen, har som føresetnad at det kommunistiske partiet står i spissen. Dette leiarskapet kan ikkje deklamerast, men må kjempast fram. Grunnlovsfesta partistilling i statsskipnaden løysar ingenting, men gjev illusjonar. Derimot skal partiet ha programfesta at kampen mot revisjonismen er ein kamp som går føre seg overalt, ikkje minst i partiet, som vil måtta føra kamp mot at det degenererer. Dette står ikkje i PPU, som berre snakkar om karrieremakarar.

PPU si drøfting av dette punktet, er nedsausa i fraser om fridom og rettar og parlamentariske illusjonar, for så å enda opp med ei forsikring om at »hæren må være under kommando av folk, som er lojale mot sosialismen!»! TØ sine borgarlege konsesjonar i debatten om proletariatet sitt diktatur, endar ooo med eit glis til venstre, medan Trond A til høgre hoppar på ein fot av pur glede. For kven skal avgjera kven som er lojale mot sosialismen? Kongen? Kan vi venta ei juridisk utgreiing her? (Utan å koma inn på kjernespora i proletariatet sitt diktatur)

OPPORTUNISME

Eit spørsmål som fortener litt nærare gransking er eit lite punkt i 8.kapittel, som heiter: AKP(m-l) byggjer på *økonomisk sjølberging*. »Partiet vert finansiert ved årspengar og inntekter frå eige arbeid (dette er ingen fullstendig oversikt over kor AKP hentar pengar frå, min merknad) AKP(m-l) tek ikkje i mot stønad frå framande makter».

Her vert spørsmålet om økonomisk sjølberging gjort til eit spørsmål om »stønad frå framande makter» *aleine*. I 1976 vert spørsmål om statsstønad dregi inn i vurderinga av økonomisk sjølberging, naturleg nok, då vi enno ikkje har stryki statsteorien vår. 1976-programmet slær fast at AKP(m-l) avviser eit »kvart tilbod om stønad frå staten eller frå andre organ for monopolborgarskapet. Slik stønad er »kuler med sukkertrekk» som skal gjera partiet korrupt og omvandla det til ein narkotikaslave.»

I 1980-programmaet står der ingenting om staten, som representant for borgarskapet (statsteorien) derimot: »Eit revolusjonært parti som vil styrte kapitalismen i Noreg kan berre byggje økonomien sin på dei som står mot borgarskapet og imperialismen. Derfor byggjer AKP(m-l) på prinsippet om økonomisk sjølberging.»

Her vi ser eit eksempel på at opportunismen er ikkje av ny dato. Prinsippa er nøgje tilpassa praksisen til ei kvar tid. Ingen stad problematiserer prinsippprogramma partiet sin eigen praksis i ljøs av viktige prinsipp. Berre 1976 har dekning for orda, både med omsyn til praksis og statsteori. Forklaringa er so enkel som at i 1976 tok ikkje AKP(m-l) i mot støtte frå staten: i 1980 og i dag tok/tek vi i mot statsstønad, og difor vert no økonomisk sjølberging avgrensa til spørsmålet om »stønad frå framande makter». I ein

situasjon der partiet tek i mot parti- og pressestøtte, skulle det meir enn nokon sinne vera tvingande nødvendig å peika på det som 1976-programmet tek opp. Såleis vert prinsippprogrampunktet - ikkje merkjesteinar som viser leia, men fotefer, som viser kvar vi har slepa oss fram. Avslørande!

Krig - fred.

Andre kritikarar har påvist korleis PPU sprer illusjonar om kor vidt vi lever i ei førkrigstid og kor vidt ei forståing av imperialismen natur er i stand til å stoppa ein konkret krig (ikkje meir konkret enn den alle fryktar). Lenin kledde av Kautsky på det spørsmålet. At ei »verkeleg fredsrørslø» ... »kan tvinga tvinga supermaktene til å gje opp erobningsplanene sine», er flaut å lesa, so lenge ei »verkeleg fredsrørslø» (ordsamanstillinga er ubrukeleg) med våpen i hand, må føra krig mot krigen. Er passusen mynta på »fredsfolk», liksom »imperialisme betyr krig» er mynta på kommunistane i partiet?

Om borgarleg demokratiske rettar og fridomar

PPU tek kraftig til orde for at »den nye staten (proletariatets diktatur) må vera verkeleg demokratisk, avdi føremålet med han må vera å tena interessene til folkefleirtalet». Dette er eit forsøk på å kvelva den borgarlege overbyggjninga over den sosialistiske staten! For det fyrste so må det vera eit poeng å drøfta borgarskapet sitt diktatur - med alle sine demokratiske rettar og fridomar - i ljøs av kommunistane sitt endelege mål: kommunismen. Under kommunismen vil der ikkje finnast rettar fordi det ikkje fins nokon stat/makt til å handheva rettane. Staten »døyr bort», avdi klassane/klassekampen fell bort.

Når det gjeld overgangsprossessen -

proletariatet sitt diktatur - meir demokratisk enn alle andre diktatur - men likevel eit diktatur - so vil den måtta skapa sine eigne sosialistiske rettar. Ein rett eller ein fridom er eit middel til å skaffa seg *noko ein ikkje har*. Difor er ogso dei borgarlege demokratiske rettane avgrensa av den røynelege verda, jungellova og systematisk flåing av arbeidarklassen og folket. Når det er so mange borgarlege demokratiske rettar under borgarskapet sitt diktatur, so er det avdi at kapitalismen skapar so mykje urettferd. Desse demokratiske rettane er alto antitesa/ negasjonen av det kapitalistiske samfunnet, og når sosialismen knuser den økonomiske strukturen til kapitalismen, (antitesa dvs rettane i dette tilfellet, har vorti realisert og vorti sosialisme) vil overbyggjninga bli annleis ogso og med rettane og »fridomanen».

MEDIAPOSERING ELLER GRUNN- PLANSDISKUSJON. KVA TILBAKEVISER PÅSTANDER OM »GALLERI-SPEL?»

TØ seier det er bra, at det er ein kjent kamerat som har gjort *mykje bra* for partiet, som no går mot PPU (og TØ). For det viser folk i og utafor partiet, at *diskusjonen om PPU ikkje berre er til for galleriet* (her må SK ha missa ein historisk sjanse, til å visa ålmenta - tenk på Stortingsvalget 1985 - at i AKP slæss dei på toppen).

TØ sin argumentasjon her er avslørande. At kjende kameratar går ut mot det SK-utsendte PPU, er ikkje noko prov på at diskusjonen rundt PPU er ein reell demokratisk diskusjon. Just slik går det føre seg i dei borgarlege partia. So kan medlemmene - dei mindre kjende - og dei som har jobba mindre bra, glæda seg over at kjente personar tek over den diskusjonen som grunnorganisasjonane på tungrodd vis til dessar har drivi fram i partiet. Elles må det slåast fast, at EP i

denne saka, skal rosast for kva ho her gjer og ikkje for hva ho har drivi det til før. Ein annan stakkar kunne skræmast frå å taka ordet, i panisk redsle for å få karakterisert jobbinga si i partiet! Prinsippprogramdiskusjon og kadervurdering bør ikkje blandast saman. Diskuter politikk og ikkje personar - og piss ikkje opp etter ryggen. Det står ille tev av slikt!

Som avslutning vil eg atter slå fast at PPU må dragast attende og at ein for vidare handsaming legg 80-programmet til grunn for prinsippprogramdrøftinga denne hausten. 80-programmet er ikkje all verda, men det er betre å stø seg til ein krokut stav enn til ein broten stav! Slå vakt om partiet og slå attende det revisjonistiske åtakket, som PPU representerer.

V.F.

TRON Ø „REVOLUSJONEN OG DET DER

Tron Ø har ledet komiteen som har laga »utkast til nytt prinsipp-program for AKP(m-l)». I den anledning blir han intervjuet av Røde Fane nr. 4-83.

»RF: Du sier at forslaget så å si står på 1980 programmets grunn. Men du må da være enig i at hvis en hadde stilt med enkelte av de formuleringene dere bruker, la oss si på landsmøtet i 1976 så hadde en ikke blitt særlig populær?»

TØ: Ja, ja det er mulig. Men la meg med en gang si at det er en type debatt jeg er forferdelig lite interessert i og det er en »hvem- sa-hva-hvor-når» debatt. De som ønsker det må gjerne føre den debatten. Men regn ikke med meg som deltaker...». Nå ja. I samme intervju sier Ø : »Når det gjelder hovedinnholdet representerer forslaget ikke noe brudd med det som står i 1980-programmet.» Det som han regner som i hovedsak uendret er »... væpna revolusjon, proletariats diktatur, vurderinga av sosialimperialismen, den internasjonale situasjon, kommunistpartiets ledende rolle osv.»

1. DETTE HAR SKJEDD.

Etter Tron Ø intervju med Røde Fane har det fulgt flere artikler i KK som svekker hans påstand om at forslaget ikke

representerer »noe brudd med det som står i 1980-programmet». Ellen P påviste 13.juni i KK at kampen mot opportunisten og revisjonismen er viet en egen del i 80-programmet. I utkastet er det borte. Den 2.juli hevder Pål S at »Kampen mot supermaktene og krigen »(Utkastets kapittel 3) har et annet innhold enn militærprogrammet og 1980-programmet. Per G

skriver 4.juli at Utkastets kapittel 1 og 3 »reviderer 1980-programmet og militærprogrammet på vesentlige punkter». T.M (KK 29.6.) og Morten har i kommentarene bakerst i utkast-heftet vist til flere endringer i kapittel 5 og 7.

Av utkastets åtte kapitler er syv ferdigskrevet. Fire av dem mener flere inneholder politiske endringer. Jeg veit ikke om dette har fått Ø i til å være noe mindre bombastisk når han hevder at det ikke fins noe brudd med 80-programmet.

Uansett mener jeg programkomiteen i samarbeid med Studieutvalget og RFs redaksjon bør utgi en oversikt over forskjellene i 80-programmet og utkastet. Til tross for at programkomiteen har hatt den gode intensjonen at utkastet skal

kunne bli »lest av fler» er det tungt å komme igjennom. Og når man på toppen av det hele vil sammenlikne det med 80-programmet, som bl.a. jeg har lyst til, ja da blir det kronglete.

Oversikten jeg etterlyser gjør det lettere for fler å delta i diskusjonen og lettere å ta stilling til de politiske endringene.

2. REVOLUSJONEN OG DET DER.

I denne omgangen rekker jeg bare å kommentere hva jeg er uenig i når det gjelder utkastets kap. 5 »Sosialistisk revolusjon i Noreg». Helt til slutt vil jeg stille noen spørsmål om saker jeg mener har kommet for lite fram i debatten om utkastet.

I utkastet står det: »Den norske kapitalistklassen vil gripe til våpen og prøva å drukne sosialismen i blod, dersom nan trur det går» (s.16)

I 80-programmet står det: »AKP(m-l) hadde sjølsagt helst sett at revolusjonen kunne gjennomførast med fredelige middel. Men historia har synt at dette ikkje er mogleg. Borgerskapet vil møte opprøret med vald.»

Tron Ø og Co, hva legges i »dersom nan trur det går»? Betyr det at dersom borgerskapet ikke tror det går vil det avstå fra å bruke våpenmakt? Betyr det at borgerskapet i Norge har en mindre voldelig tradisjon enn andre land og derfor i det lengste vil kvie seg for å bruke våpenmakt i en sånn situasjon? Eller er det en psykisk impuls ute og går i dette »trur det går» som 80- programmet har oversett?

Før jeg går videre. Jeg mener i likhet med Tron Ø at marxismen og den dialektiske og historiske materialisme ikke er evige og statiske sannheter. Marxismen må endres og utvides i takt med nye undersøkelser og erfaringer. Et utkast til nytt prinsipp-program må prøve å ajourføre nye data. Godt.

Klassikerne (jeg tenker på fem stykker)

har såvidt jeg veit vært entydige på følgende område:

- a) Staten er den herskende klasses viktigste redskap for å undertrykke den undertrykte klassen.
- b) Statens voldsapparat er viktig del av undertrykkelsesmekanismen
- c) Volden utløses ikke i hovedsak som følge av enkeltes umoralske eller psykiske ønsker.

Men Lenin døde i -24 og Stalin i -56 og mangt har skjedd siden. Og sjøl om marxister har påpekt statens volds karakter tusen ganger kan det være feil. Men den historiske virkelighet har vel ikke svekket marxismen teori på dette punktet. Indonesia (65) og Chile (73) svekket ikke, men bekreftet marxismens standpunkt om at borgerskapets holdning er alt annet enn fredelige. AKP har her til lands vært de mest konsekvente forsvarere av denne lærdommen. Er så herskerklassen i Indonesia og Chile mer onde enn i Norge? Tror ikke det. Tror neller de vil si det var deres plikt å handle som de gjorde.

Når herskerklassens statsmakt er trua er det vel nettopp voldsapparatet som reagerer raskest. Blant forsvars- og politisjefens viktigste oppgaver hører å slå ned opprør og tilløp til opprør. Revolusjoner er som kjent ikke lovlige. Og ikke bare det, - slik oppstander vil bli slått ned uten at regjeringer blir sammenkalt for å diskutere om de »tror det går». Voldsapparatet handler her på refleks like raskt som et signal fra hjernen til fingeren på avtrekkeren. Forsvars- og politisjefer som venter til regjeringen er sammenkalt, blir sjelden gamle. Resten av regjeringen og statsbyråkratiet krever raskt handling av den enkle grunn at dette øker muligheten for å knuse opprøret.

Muligens vil noen oppfatte dette som dogmatisme. 1980-programmet forsvarer denne »dogmatikken». Utkastet bryter ikke fullstendig med dette standpunktet, men den klusser dette til på en farlig

måte.

Altså: Hvorfor har ikke programkomiteen beholdt ordlyden fra 80-programmet?

I utkastet står det »Det nye samfunnet må organisera ein ny hær på grunnlag av dei væpna styrkane som har sikra sigeren for den sosialistiske revolusjon. Denne hæren må organiserast slik at han har eit nært hopehav med vanlege folk. Hæren må også stå under kommando av folk som er lojale mot sosialismen»(s.19). Videre står det »Med dette meiner vi ikkje at eit revolusjonært kommunistisk parti skal ha krav på å diktera over regjeringa og fastsetja politikken. Partiet skal ikkje gjera dette dersom det er i strid med folkeviljen og eit fleirtal i demokratiske valde organ».

Man har sett flere eksempler på at kommunistiske partier har degenerert og blitt revisjonistiske og til og med fascistiske. At kommunistiske partier har særretter har ikke vært noen forsikring mot at det kan skje. Tvert i mot vil flere si. At utkastet prøver å ta et oppgjør med disse erfaringene er bra. Men løsningene utkastet legger opp til minner mest om gammeldags »fornyng av marxismen». Det forutsettes i »utkastet» at sosialismen er bygget etter at kommunistene har stått i ledelsen av revolusjonen. I revolusjonsfasen har man forutsatt at Kommunistpartiet (KP) har folkets tillit. KP går i spissen for å utføre folkets handlende vilje. Parlamentarismen vil i en revolusjonær fase rimelig nok bli oppløst. Dagen etter frigjøringen vil utkastet overlate kontrollen over hæren til folk som er »lojale mot sosialismen». En viktig lærdom marxismen forfekter er at deler av fienden av sosialismen nettopp vil være svært »lojale mot sosialismen» når det blåser nye vinder. I tillegg vil en slik hær være under konstant press fra utenlandske makter. Indre og ytre fiender kjenner ikke uttrykket »fair play» heller ikke »respekt for folkets vilje». Derimot kjenner de innholdet i »kontrarevolusjon», »infiltrering», og »terror».

På frigjøringsdagen vil KP gi fra seg styringsrett til »valgte organ». Men de andre partiene og regjeringa kan vel også degenerere. Ja, jeg anser det for å være enda mer sansynlig. Agenter og kontrarevolusjonære vil rimelig nok vie de ikke kommunistiske parti(er) stor oppmerksomhet. I den nærmeste tida etter frigjøringen er partiet den viktigste garantist mot kontrarevolusjon. For det andre tar det tid - år (?) å etblere nye statlige institusjoner. Det er KP som fører ballen i denn perioden, dette kan ikke underslås. Vel jeg synes dette er vanskelig, men jeg skal prøve å konkludere: KP har stilt seg i spissen for en revolusjon som skal garantere demokratiske retter for flere på flere områder enn det kapitalistiske samfunnet. Samtidig mener jeg KP i de nærmeste åra er den som bør ha særrettigheter i forhold til voldsapparatet. Tilliten fra revolusjonen rettfærdiggjør en slik stilling.

KP vil i den nærmeste tida etter revolusjonen være den ledende i oppbygging av nye institusjoner under proletariats diktatur. Og på dette området mener jeg KP bør gi slipp på særretter tidligere enn når det gjelder spørsmål vedrørende voldsapparatet.

Målet for KP må være å gi slipp på fler og fler av disse særrettene og på sikt skape et klasseløst samfunn uten klasser og uten et kommunistisk parti.

Altså: Pluralistiske eller parlamentarisk liknende ordninger kan ikke hindre degenerering aleine. Utkastet har ikke løst dette problemet Sann som ordlyden er nå synes jeg utkastet lover kontrarevolusjonære krefter mer enn de fortjener. Hva mener du Tron?

3. TRE SMÅ SPØRSMÅL TIL SLUTT.

a) Under avsnittet om proletariats demokratiske diktatur vrimler det av betegnelser på hvem denne klassen består av. Er det proletariatet som er den ledende klassen med det arbeidende folket som sin allierte, eller hur?

b) I det nevnte intervjuet i RF sier Tron at vi lever i ei tid da den moderne revisjonismen utgjør ei hovedfare for AKP. Hvorfor har du/dere da ikke utviklet og utbygget 80-programmets avsnitt om moderne revisjonisme og opportuniste. Hva som er moderne revisjonisme avhenger som kjent av historiske forutsetninger. Hva mener AKP pr. -83 er opportuniste og moderne revisjonisme? Om du mener dette er en hovedfare for AKP er det vel viktig å få en debatt om det?

c) Om komiteen står dette i utkastet

»Men vi meiner Lenin tok feil då han gjekk inn for å skipa Komintern...» Komintern får en entydig negativ omtale i utkastet.

Men i kampen mot fascismen mener jeg Komintern gjorde nyttige saker. Og en sak til: sjøl kjenner jeg flere fagforeningsveteraner som fikk sosialistisk og marxistisk skolerung gjennom at DNA ble radikaliseret gjennom DNAs kontakter med Komintern i tjueåra. I tillegg er det sjølsagt flere positive sider ved komintern. Hvorfor ikke skrive mer differensiert om Komintern?

T.S.

DEBATT

PROGRAMDISKUSJONEN MÅ VÆRE HOVEDOPPGAVA I HØST!

Vi ser av FFP for august og september at DS har vedtatt at hovedoppgava for alle lag i høst skal være vervekampanjen, og at programdiskusjonen skal være prioritert lavere.

Dette kan vi ikke skjønne kan være riktig. Vi mener programdiskusjonen reiser svært mange spørsmål som har å gjøre med partiets karakter som kommunistparti, med partiets strategi for å møte krig, med partiets strategi for revolusjon og kommunisme. Dette er avgjørende spørsmål for partiets framtid. Uansett hva en måtte mene om de forslaga som ligger på bordet, *må* det da være en hovedsak for partiet å gi dette en forsvarlig behandling. (I parantes bemerka

så kan jo disse diskusjonene også ha en rolle i å stoppe nedgangen i medlemstallet og få opp temperaturen og drivet i laga.)

Vi er redde for at den underordna plassen DS setter av til denne debatten, vil gjøre at den bli svært formell i laga, at debatten nesten ikke kommer skikkelig i gang før den er slutt. Hittil syns vi den *interne* debatten om dette har vært dårlig leda, og det virker ikke betryggende at DS også nå kjører dette nedover på lista.

I FFP for september argumenteres det for hvorfor verving bør prioriteres over KK-arbeid, men DS tar ikke opp argumentasjonen om forholdet mellom programdiskusjonen og vervearbeidet.

Hilsen S-laget.

DET ER IKKE REV ALT SOM ER RØDT I HÅRA KOMMENTAR TIL »R»s ARTIKKEL I DISKUSJONSBULLETTINEN

De siste fem åra er vi stort sett vant med at alle angrep på partiets politikk kommer fra høyre, i form av ulike varianter av revisjonisme og sosialdemokrati. Men det betyr ikke at alt som skilter med parolen »kamp mot revisjonismen» må tas for god fisk. Artikkelen til »R» i diskusjonsbulletinen (1/83) om prinsippprogrammet er et godt bevis på det. »R» står fram som prinsippfast kjemper mot »revisjonismen» til Tron Ø .» og forslaget til nytt prinsippprogram. Men er han det? Står »R» for et virkelig kommunistisk syn på prinsippene for partidiskusjoner, spørsmålet om klassealliansen, sosialistisk demokrati partiets rolle osv? I denne artikkelen vil jeg hevde at »R» gjør ganske grove og alvorlige avvik fra marxistisk teori, i »venstre» revisjonistisk retning. Men det er bra han har gjort det, for gjennom å diskutere det kan partiet bli bedre i stand til å skille mellom falsk og ekte kritikk av revisjonismen.

1. METODEN

Artikkelen til »R» utmerker seg ved at den er svært uforsonlig. Nå mener jo også jeg at dersom en står overfor revisjonisme bør en føre en uforsonlig kamp. Men Mao Zedong har lært oss at vi må kritisere sjukdommen for å redde pasienten. Han advarer oss mot å vulgarisere kritikken og mot å la kritikken degenerere til personangrep. Slikt skader ikke bare enkeltpersoner, men »ødelegger hele partiets organisasjon», sier Mao, og sier at slik kritikk er et uttrykk for småborgerlig individualisme.

»R» er altfor uforsonlig. Dette viser seg ved at han tolker alt i verste mening. Eksempel: Når det står i utkastet at »det

lyt vera ei revolusjonær våpenmakt som kan vinna over våpenmakta til herskarane» og at folket må »vera budde på å føre militær kamp for å sigra over våpenmakta til kapitalistklassen og utanlandske åtak» så haler han og drar i dette så mye at han til slutt slår fast at forslaget åpner for redelig overgang til sosialismen. Dette er å ta alt i verste mening. Det er helt urimelig å tolke forslaget slik »R» gjør.

Eksempel: Når det står om Stalin at han »forsvarte teoriane til Marx og Engels», så klarer »R» å tolke det at det deretter føres fram en del kritikk mot Stalin som at nå forberedes det egentlig at partiet »i neste omgang skal ta avstand fra Stalin». Dette er å tolke forslaget i verste mening. Er ikke »R» klar over at Mao Zedong var mye skarpere i kritikken av Stalin enn programforslaget er?

Videre. »R» sier mye stygt om programforslaget, men vi får nesten aldri vite hva »R» sjøl mener om de politiske spørsmåla som er til debatt. Mener »R» at det er grunnlag for å kritisere Stalin for noe som helst? Mener »R» at det var riktig å opprette et Komintern som et verdensparti med internasjonal demokratisk sentralisme og med det russiske partiet som de facto storebrorparti, eller mener han at det var gæernt? Dette får vi ikke vite. Derfor bringer ikke »R» diskusjonen framover.

»R» er i det hele tatt »villig til å gå inn på de historiske og teoretiske problemene i den kommunistiske bevegelsen. Ethvert forsøk på nytenkning blir øyeblikkelig stempla som revisjonistisk. Jeg er fullt klar over at mye revisjonisme har seilt under vimpelen om nytenkning. Men dette faktum kan ikke skremme oss til å slutte å tenke. Det er et like ubestridelig

faktum at en del av de metodene som kommunistene har brukt opp gjennom historia, og som »R» er fullstendig uvillig til å diskutere, faktisk ikke har løst problemene.

Ja, i innledninga til artikkelen stiller han linjekampen opp som en kamp for å forsvare partiets »nåværende standpunkter». Dette er en appell om konservatisme. Jeg er for å forsvare de fleste av partiets nåværende standpunkter. *Men ikke fordi de er nåværende.* Hvis noen av våre nåværende standpunkter gjennom nærmere prøving viser seg å være gæerne, så vil jeg aktivt gå inn for å endre dem. Ingen steder i skrevet til »R» ser jeg spor av ei slik holdning.

Men først og sist, metoden til »R» er umaøistisk. Maos metode for den ideologiske kampen i partiet er uttrykt i formelen *enhet- kritikk-enhet*. Dette betyr å ta utgangspunkt i ønsket om enhet for gjennom kritikk og diskusjon å komme fram til enhet på et høyere nivå. Når AKP(m-l) har oppnådd å skape et enhetlig og etter forholda ganske sterkt ml-parti, så er det fordi vi har prøvd å bruke denne metoden. Det er vanskelig å bygge et parti, men ganske lett å ødelegge det. Jeg vil derfor oppfordre »R» innstendig til å oppgi den umaøistiske metoden og gå over til metoden med *»enhet-kritikk-enhet*.

2.PROGRAMMETS FORM:

Mange steder i artikkelen til »R» går det igjen at han ikke er så mye uenig i det han kritiserer, som han er misfornøyd med at det han mener er riktig tar for lite plass. Eksempel: »Stalins fortjenester nevnes med et par setninger gir på ingen måte inntrykk av at AKP(m-l) vurderer Stalin som en av de største lederne i sosialismens historie.» Når forslaget bare skriver 6-7 setninger om væpna revolusjon, kritiserer han det for at det ikke får breiere plass. Eksempel: »Å behandle spørsmålet om

partiets strategi i en krigssituasjon på 1/2 spalte, grenser sterkt til dilletantisme.» (Er ikke »R» klar over at KKP's *fullstendige* partiprogram i Maos tid knapt var lenger enn det avsnittet han her kritiserer? - Hvis dilletantisme avgjøres av spaltesentimetre, hva skal vi da si om Maos parti?)

Nå skal jeg ta med en formildende omstendighet for »R». Store deler av partiprogrammet er så pratsomt og inneholder så mye langhalm at det kan friste til å gå inn på ei sammenlikning av lengden av de forskjellige avsnitta for å finne ut hva partiet ser som viktig. Men i stedet for å oppsummere dette som en feil, går »R» inn for at hele programmet skal få en sånn utflytende form. Han tar uttrykkelig avstand fra at programmet skal være »skjært til beinet». Jeg ser ingen grunn til det,» sier han. Dette er polemikk mot meg, siden jeg er den eneste som har skrive noe sånt.

Men jeg ser en grunn til forkorting og skjæring. I likhet med Engels og Lenin, mener jeg at *»alt som er overflødig i programmet svekker det*. Det blir ikke et bedre program ved at en skriver f.eks. ei side om væpna revolusjon i stedet for 6-7 setninger. Et høyt teoretisk nivå i programspørsmål viser seg ikke i et stigende antall spalte metre, men snarere tvert om. Det er ikke vanskelig å skrive side opp og side ned om sosialismen. Det som er virkelig vanskelig er å gi en ordfattig og presis framstilling av hva som er det grunnleggende skillet mellom kapitalisme og sosialisme. Det er vanskelig det. Men nettopp derfor bør vi stille oss slike mål og ikke gi etter for presset om å blåse opp alt vi synes er viktig. Det er f.eks. fullstendig tilstrekkelig å definere proletariats diktatur en gang. Men det krever at en gjør det godt.

3. VÆPNA REVOLUSJON.

Som jeg har nevnt tidligere, tolker »R»

programforslaget helt urimelig på dette punktet. Når kapittel 7 skriver om at kommunistpartiet trengs for å «leie den væpna revolusjonen som det arbeidande folket må gjennomføra for å ta statsmakta frå kapitalistane», så er det et drøyt stykke manipulasjon å framstille det som om forslaget egentlig går inn for fredelig overgang.

Da står det igjen tre kritiske merknader fra »R» som er verdt å se nærmere på:

- væpna revolusjon burde vært via »breiere plass».

- væpna revolusjon burde framstilles som en offensiv politisk og militær operasjon og

- »R»s kritikk av passusen »Den norske kapitalistklassen vil gripe til våpen og prøve å drukne sosialismen i blod, dersom

han tror det går.»

Kritikken om at den væpna revolusjonen burde vært via breiere plass kan bare opprettholdes hvis en går inn for et langt og kåserende program. Dersom hele programmet skrives på mest mulig økonomisk måte, er det ingen spesiell grunn til at den væpna revolusjonen skal drøftes langt og utflytende.

Når det gjelder hva revolusjonen er, synes jeg at »R»s forestilling om den »offensive politiske og militære operasjonen» virker en smule uhistorisk. Har ikke alle revolusjoner i virkeligheten begynt som en serie forsvarshandlinger fra arbeiderklassen på toppen av ei politisk, økonomisk, militær krise? Er det ikke alltid borgerskapet som har starta skytinga og arbeiderklassen som har lært nødvendigheten av væpna revolusjon den harde veien? Finnes det eksempler på at arbeiderklassen har slått til som lyn fra klar himmel i en offensiv? Er ikke »R» ganske idealistisk når han framstiller revolusjonen sånn? Kan ikke ei sånn oppfatning føre til militære eventyr eller kupperta »revolusjoner»?

Altså: skal fortroppen gå til en »væpna revolusjon» som de breie massene av arbeiderklassen ikke ser nødvendigheten eller riktigheten av?

Til slutt: Jeg liker heller ikke uttrykket »dersom han tror det går», men av en annen grunn enn »R». Jeg synes det er for kåserende, for lite programmatisk. Men jeg har ingen problemer med å skjønne hva forfatteren har ment. Det er nemlig ikke gitt at det norske borgerskapet i enhver situasjon vil stå så sterkt at det har mulighet til å forsøke å dukne sosialismen i blod. Vi kan tenke oss en seierrik nasjonal-revolusjonær frigjøringskrig der borgerskapet blir så politisk kompromittert og militært svekka at ethvert forsøk i den retninga vil være dømt til å mislykkes. Da er det ingen lov som sier at borgerskapet vil forsøke uansett. I Tsjekkoslovakia i 1948 gjorde borgerskapet ikke noe forsøk på å drukne sosialismen i blod. Det kom ikke av at de ikke hadde lyst, men simpelthen av at de ikke hadde tjangs. Det er ikke prinsipielt utenkelig at slike situasjoner kan oppstå igjen, og det er vel det som antydes i forslaget. Forøvrig er det mulig å finne en annen formulering som ikke gir noe rom for feiltolkning.

Forøvrig mener jeg at vi bør markere at når vi snakker om væpna revolusjon, så er det ikke fordi vi elsker våpen eller dyrker vold. Dette er en så vanlig misforståelse, også blant arbeidsfolk at vi har et politisk behov for å understreke at det *ikke* er de revolusjonære, men *borgerskapet* og *imperialismen* som vil tvinge arbeiderklassen til å bruke vold for å sikre sin rett. Det er en avgrunn mellom kommunismen og terrorismen, og den avgrunnen ønsker vi å markere programmatisk. Hvordan vil »R» markere denne avgrunnen?

4. PROLETARIATETS DIKTATUR

Det er i dette avsnittet »R» sier mest

om hva han sjøl mener, og her avdekker han grunnleggende avvik fra det jeg oppfatter som en maoistisk, kommunistisk politikk. På tre områder: a) behandlinga av begrepet »folket», b) klassealliansen og c) spørsmålet om demokratiet under sosialismen. Disse tinga bør vi føre kamp om »R», for jeg ønsker ikke at dine oppfatninger skal bli partiets linje på disse områdene.

A) »Folket». »R» har rett i at utkastet er lurvete og omtrentelig i bruken av begreper som »folket», »folkeflertallet» osv. Her må innstramming til. Men så vidt jeg kan se retter »R» en *mer generell* kritikk mot begetet »folket» i programsammenheng, og da er jeg ikke med lenger.

Tidlig på 70-tallet hadde ml-bevegelsen en kamp mot »venstre» revisjonismen til Hovden-gruppa (utbrytere fra NKP). Noe de kritiserte oss steinhardt for, var nettopp vårt begrep »folket», slik vi brukte det i kampen mot EEC. Men vi forsvarte vår bruk av ordet, med å vise til at at vi definerte det sosialt og politisk slik som Mao gjorde det. Som kjent var Mao svært opptatt av å trekke de rette skillelinjene mellom »folket» og »fienden». Han sa til og med at revolusjonens skjebne var avhengig av at dette skillet blei trukket riktig. Noe av det særegne ved maoismen kommer fram i viktige brosjyrer som »Tjen Folket», og »om den riktige behandlingen av motsigelsene i folket» og i begreper som »folkekrigen». Så seint som i 1957 (etter den sosialistiske omdanninga) snakka han om »folkets demokratiske diktatur». Han spurte »Hvem skal utøve dette diktaturet? Selvfølgelig arbeiderklassen og hele folket under dens ledelse.» (Mao: Skrifter i utvalg, s.320-321). Det er vanskelig å skjønne at »R»s kritikk av programutkastet der det sier at makta ligger hos folket, ikke også må bli en kritikk som retter seg mot Maos bruk av *nøyaktig de samme orda*.

B) Klassealliansen. I »R»s behandling av klassealliansen blir dette enda tydeligere. Han sier riktignok at proletariatet må byggemakta si på en allianse med andre klasser. Men han understreker uttrykkelig at disse andre klassene ikke skal ha noe makt. Bare proletariatet skal ha makt.

Lenin var tvetydig på dette punktet. Han sa at proletariatet tok makta *aleine*, men han sa også at »proletariatets diktatur er en særegen form for klasseforbundet mellom proletariatet» og de klassene det var alliert med. Etter Lenins død oppsto det strid om dette. Kamenjev og Trotsky sto på at proletariatet *aleine* skulle ha makt, mens Stalin understreka nødvendigheten av klassealliansen. (Stalin: Proletariatets diktatur *er* klasseforbundet.) Stalins tolkning blei fortsatt av Mao, og faktisk understreka Mao alliansen enda sterkere enn Stalin. Dette var et av hovedspørsmåla da maoismen seira over »venstre»-opportunisten i KKP i 1935 og har prega maoismen seinere.

Når »R» sier at bare proletariatet skal ha makt under sosialismen, plasserer han seg innafor en tradisjon som vi alltid har markert oss ganske kraftig mot. Det han holder fram som den største selvfølgeligheter jo i virkeligheten et forslag til en *meget kraftig revisjon av partiets strategi*.

Dette blir ytterligere klart når »R» omtaler hvordan alliansen vil arte seg. Han skriver at alliansen ikke vil være statisk, og at enkelte grupper som normalt vil være våre allierte kan komme i opposisjon til proletariatets statsmakt, og at staten da kan bli nødt til å ta fra dem særretter. Videre at det kan være at det ikke er tid til diskusjon eller overbevisning. »Hva som da må gjøres, vil jo være en konkret avveining av ulike forhold.» Sier »R».

Jeg sier at den småbonden eller fiskeren eller intellektuelle eller reindriftsame som godtar en »allianse» under slike vilkår, er et kjøttthue! En

»allianse» der man når som helst og fullstendig vilkårlig kan fratas særretter, der »alliansepartneren» vil forbeholde seg retten til å »diskutere hvis det blir tid» og forøvrig »konkret vurdere» hva en ellers vil foreta seg - er *ingen* *allianse*. Det er et livegenskap. Å kalle dette misfosteret for en allianse er å håne folks gode vett og forstand. En allianse er sjølsagt forpliktende begge veier. Klassealliansen med det arbeidende småborgerskapet er i marxismen-leninismen ikke en taktisk allianse, men en *strategisk* og *langsiktig* forbund. Dersom ei slik oppfatning av klasseforbundet som den »R» står for får rå, så blir det *ingen* *revolusjon* i Norge. Det er ikke noe revolusjonært i en så snever og sekterisk oppfatning av klassealliansen. Den er heller ikke ny i Norge. Den blei presentert av Kjell Hovden under EEC-kampen. Den blei presentert av Frank Baude og KFMLR i Sverige. Den norske ml-bevegelsen har diskutert disse spørsmåla grundig før. Men vi tar gjerne en ny diskusjon om dem. De fleste som er medlemmer i dag har ikke vært med på denne diskusjonen, så jeg trur »R»s innlegg kan være nyttig, om enn på en annen måte enn han hadde tenkt.

C) Demokrati. »R» sin holdning til det sosialistiske demokratiet er i beste fall uklar. Han begynner med å hevde at forslaget ikke sier et ord om at borgerskapet skal undertrykkes som klasse. Deretter siterer han en setning om å »undertrykkja mindretallet av utbytтары og agentar». »R» tolker dette som retta bare mot enkelte individer i borgerskapet. Men det er da ikke sann at enkelte individer innafor borgerskapet er utbyttere, mens resten ikke er det. Når vi snakker om mindretallet av utbyttere i et *kapitalistisk* samfunn, så må det bety *det samme som* kapitalistklassen. (Og tilsvarende med et samfunn som springer rett ut fra en revolusjon i et kapitalistisk samfunn.)

Men »R» er også harm på at forslaget vil »garantere borgerskapet» en lang rekke friheter og rettigheter. Dette er merkelig. Hvor i forslaget står det at disse frihetene bare eller først og fremst skal gjelde borgerskapet? Ikke noe sted. Det er sjølsagt snakk om fri- og rettigheter for folket. Det går jo fram av sammenhengen. Ta retten til innsyn i statsstyringa. Dette er en typisk rettighet mynta på det arbeidende folket. Det har jo aldri vært statsbyråkrater eller privilegerte folk som har hatt mangel på innsyn i statsstyringa. Det har tvert om vært deres monopol. Å sikre dette som en virkelig rettighet er en kamp for å sikre arbeiderklassen og det arbeidende folket makt på bekostning av byråkratiet.

Men når »R» snakker så nedlatende om disse rettighetene finner jeg grunn til å be »R» klargjøre sitt syn på demokratiet under sosialismen. Er du for eller mot at sosialismen skal sikre *det store flertallet* de rettighetene og frihetene som er nevnt i forslaget? Kan du gi et klart svar på dette? Er det noen av disse frihetene vi ikke skal programfeste, i tilfelle hvilke?

ALLE marxistiske teoretiskere har slått fast at sosialismen er langt mer demokratisk enn den mest demokratiske borgerlige stat. Hvis dette er tilfelle må det være mulig å si konkret hva dette demokratiet går ut på. I Maos utmerka artikkel om motsigelser i folket finnes det ei lang liste over slike demokratiske rettigheter, som faktisk er til forveksling lik den lista som finnes i det programforslaget som »R» kritiserer.

5. KOMMUNISTPARTIETS ROLLE

Jeg var en av de første til å kritisere programforslaget for at det legger for liten vekt på partiets ledende rolle under sosialismen. Denne kritikken står jeg ved. Og nettopp derfor føler jeg behov for å markere meg klart mot den formen for »ledende rolle» som »R» vil ha.

Han vil kort og godt løse problemet ved å gi kommunistpartiet en plass i grunnloven som setter partiet i stand til legalt å sette alle andre organer i samfunnet til side. Reint juridisk er det den samme stillinga i grunnloven som den Kongen har i den norske grunnloven av 1814.

Jeg veit at noen land slik som Kina og Albania i 60-70-åra og noen øst-europeiske land har gjort det på den måten. Kan »R» fortelle meg hvilke problemer det har løst? Har det vært noen garanti for sosialismen i Albania at sentralkomiteen i det albanske partiet har hatt sin makt fastslått i grunnloven? Har det økt *arbeiderklassens* virkelige makt?

Er det ikke i virkeligheten slik at hvis partiet sikrer seg en slik makt, så kan det fristes til å se bort fra at det må ha folkets

støtte for sin politikk? Og hvis partiet degenererer slik at det ikke lenger spille en *politisk* ledende rolle, hvilken hjelp er det da i en grunnlovsparagraf som gir partiet absolutt makt? Kan partiets ledende rolle, slik Lenin utforma den, i det hele tatt sikres av noen grunnlov? Er det ikke en posisjon som partiet må erobre igjen og igjen?

Jeg ønsker at partiet skal være så sterkt og innflytelsesrikt som mulig. Hvis partiet fungerer slik det er ment å fungere, mener jeg det vil være en garantist for arbeiderklassens makt. Men for at partiet skal holde seg friskt er der faktisk *viktig for partiet* at det *må* tjene flertallet av folket, og at det *må* korrigere kursen dersom det har kommet på kollisjonskurs med det arbeidende folket. En grunnlovsparagraf og et politisk system der de folkevalgte organene bare er staffasje, vil sløve partiet. Det vil fremme interessene til den typen folk som vil herske på tvers av arbeidsfolk, og som veit

at de ikke behøver å stå til ansvar overfor noen. Det virker på meg som om »R»

ideal er *partiets sjølherskerdømme*. Det er ikke mitt.

For eventuelt å avkrefte dette, må jeg spørre »R»: Skal det være stemmerett for det store flertallet? (Jeg går ut fra at svaret er ja.) Skal dette flertallet kunne velge hvem de vil (med unntak av kriminelle og andre uten statsborgerlige retter) til å representere seg i ei nasjonalforsamling? Hvis ja, skal flertallet i nasjonalforsamlinga ha makt til å utnevne regjeringa, eller skal det gjøres av partiets sentral komite? Hvis ikke den folkevalgte forsamlinga skal utnevne regjeringa, hvordan kan da sosialismen med rette hevde at den er det mest demokratiske samfunn som er skapt?

Under avsnittet om kommunistpartiets oppgaver sier »R» at »det eneste som beskriver partiets revolusjonære oppgaver er følgende setning (s.29) »AKP(m-l) er skapt for å mobilisere folket til å styrte kapitalismen». DETTE ER IKKE SANT. Innledningsvis i det kapitlet »R» siterer står det at »Arbeidernes kommunistparti (marxist-leninistene) er skipa for å kjempa for frigjering for arbeidarklassen og det arbeidande folket i Noreg: for sosialismen og for kommunismen i verda.»

Går det i det hele tatt an å stille seg ei mer revolusjonær målsetnin g enn den som er sitert her? Og til overmål står det utførlig i kapittel 7 om hvorfor kommunistpartiet er nødvendig *i dag* (for å lede den kampen som trengs for å førebu folket på revolusjon), *i en revolusjonær situasjon* (bare et slikt parti kan lede væpna revolusjonen) og *under sosialismen* (for å lede klassekampen mot borgerskapet og utvikle sanifunnet i retning av kommunismen).

Dette er nøyaktig de samme sakene som »R» framhever som positivt i 1980-programmet, men som altså da skal være utelatt i det nye forslaget. Hvorfor skriver han da at dette er utelatt?

Har »R» lest forslaget dårlig? (Det kan eventuelt unnskyldes fordi det er så

langt), men i så fall bør »R» beklage, og trekke tilbake sin kritikk på dette området. Har »R» vært klar over dette, men likevel valgt å overse det, må han sjølsagt kritiseres langt skarpere.

6. ØVRIGE SPØRSMÅL

-Imperialisme og krig.

Jeg har tidligere sagt at kapittel 3 om imperialismen må skrives helt om, fordi det inneholder mange feil. Akkurat her er 80-programmet et bedre utgangspunkt, sjøl om det også har sine svakheter. Så vidt jeg har forstått har også Tron Ø sagt seg enig i behovet for nyskriving. Når det er tilfelle så ser jeg liten grunn til at folk skal bruke slike insinuasjoner som dem »R» bruker: »Hvilken supermakt disse ideene tjener i dagens situasjon, er unødvendig(?) å minne om». Legg sånt tull til side. Diskuter sak!

To saker kan det være verdt å diskutere. For det første spørsmålet om hva som eventuelt kan forhindre en krig mellom de to supermaktene. I 1979 mente vi at bare sosialistiske revolusjoner i USA eller Sovjet kunne forhindre en slik krig. Kan det tenkes andre tilfeller, som f.eks. nasjonalt opprør i Øst-Europa eller muslimsk opprør i sovjetisk Sentral-Asia? Det kan da ikke være revisjonisme å drøfte såne saker?

For det andre: Hvordan utvikler mulighetene for revolusjon i den tredje verden seg? »R» karakteriserer situasjonen som en defensiv forsvarskamp. Er dette hele bildet? Ligger det ikke ei undervurdering av den revolusjonære krafta til den tredje verden i en sånn karakteristikk?

-Folkekrigen.

Det »R» har å si om folkekrigen har jeg kommentert tidligere. Den begrenser seg til en kritikk av at ordet folkekrig bare er nevnt *en* gang, hvor mange ganger det *bør* nevnes sier han ikke noe om, samt en

kritikk mot at partiets krigsstrategi er behandla på bare en halv spalte. Reint politisk har ikke »R» kommet med noe her. Jeg velger da å se bort fra bemerkninga om at partiets ledende rolle i folkehæren ikke er nevnt. Dette står andre steder i teksten, så det finnes ingen saklig grunn til å dra forslagens intensjoner i tvil.

- Kina.

Det »R» skriver om kulturrevolusjonen er også ganske lett stoff. Han sier at kulturrevolusjonen i den seinere tida har vært under harde angrep fra høyre. Dette kan bare oppfattes som et angrep på meg, og det er greit nok, men det inneholder ikke noe argument. »R» har ikke noe å melde.

Men det er jo tydelig hva »R» mener. Så vidt jeg kan skjønne mener »R» at det har foregått en kontrarevolusjon i Kina (når?) og at borgerskapet nå sitter ved makta i et tidligere sosialistisk Kina. Jeg har sjøl nokså mye kritikk av både ideologi og økonomisk teori som blir servert fra Kina. Men jeg har ikke holdepunkter til å trekke en sånn konklusjon som den »R» trekker. Hvis »R» mener alvor bør han jo foreslå dette som et eget viktig avsnitt i vårt program. Det er tross alt ikke hver dag 1/4 av menneskeheten går over fra sosialisme til kapitalisme. Jeg venter at »R» med det første kommer med en sånn programtekst. Og jeg venter at han tar konsekvensen at et slik syn, slik at han også ajourfører treverdenteorien og vurderinga av styrkeforholdet i verden. Hvis Kina virkelig har gått fra å være en hoveddrivkraft blant de revolusjonære kreftene til å være gått over i fiendens hender, så er det vel rimelig at vi ser på nokså mye av den internasjonale analysen vår på nytt?

Jeg hører til de trege og sikkert høyreorienterte folka som ikke synes at situasjonen er så opplagt. Jeg synes vi bør se an situasjonen ei god stønn og at det

derfor ikke er riktig å gjøre noe med dette programmatisk nå.

Men de som absolutt vil »ha inn noe om Kina» fordi de mener å kunne trekke sånne slutninger får komme med klare programformuleringer på disse områdene jeg har nevnt, ellers vil de lett rammes av en kritikk om at de ramler med tomtøpper.

- Forslaget og revisjonismen.

Ør har påvist i sitt svar til Ellen P. at forslaget inneholder mye kritikk av den moderne revisjonismen. Derimot finnes det ikke et eget kapittel om den moderne revisjonismen. Det kunne med fordel vært poengtert bedre i utkastet, men å hevde at utkastet ikke inneholder kritikk mot revisjonismen er simpelthen ikke sant. Hvis antallet linjer/spalter/sider skal være målestokk på hvor oppriktig man er i kampen mot revisjonismen vil jeg nevne at Lenins programutkast fra 1919 inneholdt 25 linjer om revisjonisme og opportuniste og at KKP's generalprogram fra 1969 inneholdt 5-10 linjer som kan kalles kritikk av revisjonismen.

- Teoretikere eller yppersteprester?

»R» klager over at de »fem store» ikke nevnes som det i utkastet. Det er faktisk ikke sant. De står nevnt på rekke og rad ett sted. Men i motsetning til tidligere er de trukket mer direkte inn i drøftinga av den marxistiske teoriens utvikling. Hensikten med dette er så vidt jeg kan skjønne å avmystifisere dem, vise at de ikke er yppersteprester, men kjempende teoretikere for en vitenskapelig teori. Jeg synes dette er en modnere, mer

materialistisk måte å behandle dem på. »R» etterlyser klassikerbegrepet for å avgrense oss mot SV og NKP. Det kan ikke være alvorlig ment. Jeg har i hvertfall ikke til dags dato hørt at verken SV eller NKP kan godta følgende setning: »Mao heldt fast på og videreutvikla det revolusjonære innhaldet i teoriane til Marx, Engels, Lenin og Stalin.» Hvis det er avgrensninga som var problemet, så er dette rikelig. Og det er mer av samme sorten. Derfor fristes jeg til å tru at det er *symbolene* som mangler for »R».

PS: Om partidemokrati.

Artikkelen til »R» blei sendt ut som eneste opplegg for programdiskusjonene i underdistriktet Ytre Øst. Jeg vil spørre UDS om de mener dette er en demokratisk framgangsmåte? Jeg går ut fra at dere er klar over at det er flere syn på disse spørsmåla i partiet enn dem »R» står for. Hvorfor har dere ikke da sørga for at også andre syn får komme til orde i debattopplegget? Tidligere blei sentralkomiteen med rette kritisert for ikke å slippe fram ulike syn. Dette har nå blitt retta på. Men UDS sender ut bare ett syn. En lang artikkel som etter mitt syn angriper den maoistiske klassealliansestrategien, det maoistiske synet på sosialistisk demokrati, det maoistiske prinsippet om enhet-kritikk-enhet osv.

Jeg er helt for at »R»s artikkel blei trykt. Men når den er så kontroversiell, hvorfor sørga ikke da UDS for at også andre syn fikk komme fram? Mener UDS at de har gått fram på en korrekt måte? Jeg ber om svar i neste FFP.

Pål S

OSLO FU OG UTKASTET TIL PRINSIPPROGRAM

Oslo Fu har diskutert prinsippprogramutkastet med utgangspunkt i kapittel 5. Standpunktene som blir referert er slett ikke fastlåste. Dette betyr at vi forbeholder oss muligheten av å komme tilbake til utkastets standpunkter flere ganger i tida framover. Referatet av standpunktene i debatten vår er ført i pennen av en av oss. Formuleringene er derfor personlige.

1. Utkastet mangler klasseanalyse. Proletariatet, småborgerskapet og borberskapet må avgrenses. De motsetningene som eksisterer innenfor klassene og som har betydning for klassekampen og sosialismen, må analyseres. Arbeideraristokratiets rolle må beskrives. De økonomiske betingelsene for de forskjellige klassene må klargjøres.

Klassene under sosialismen må også analyseres.

Det er vår mening at klassebegrepet i stor grad er erstattet med diffuse begreper.

2. PPU stiller absolutt flertall som betingelse for å gjennomføre revolusjon.

Vi ønsker selvfølgelig at oppslutningen om en revolusjon skal bli størst mulig, men tror ikke det blir mulig å måle den i en revolusjonær situasjon. Det kan godt tenkes at revolusjonen vil spre seg fra de store byene og utvikle seg ujamnt ut over landet. Store deler av småborgerskapet og deler av arbeiderklassen vil antakelig være avventende. Grupper som ikke deler vårt politiske syn kan bli våre allierte (f.eks. folk som er revolusjonære pga sin situasjon, men som mangler politiske perspektiver). Dette gjør situasjonen adskillig mer komplisert enn det en kan få inntrykk av på s. 16 i PPU: »Først når ei

slik krise veikjer kapitalistklassen og gjer at eit fleirtal av folket kjenner det turvande å skape eit anne samfunn, blir det råd å få til ein overgang til sosialismen i Noreg». »Revolusjonen i Noreg må tuftast på fleirtalet av folket, det vil seia arbeidarklassen, fleirtalet av dei intellektuelle, fleirtalet av småbrukarar og

fiskarar.» En kan lett få det inntrykket at en revolusjon bare kan komme som resultat av over 50% oppslutning om et revolusjonært parti ved valg.

3. Framstillingen av revolusjonen har fått en mer defensiv form enn tidligere. Formuleringene i 80-programmet kap. 28 b er mer korrekte etter vårt syn.

Spesielt ille synes vi formuleringene på side 16 er: »den norske kapitalistklassen vil gripa til våpen og prøve å drukna sosialismen i blod, dersom han trur det går.» »Alle tidlegare freistnader på sosialistiske revolusjon i Europa har vorte møtte av utenlandske åtak. Det er derfor mykje truleg at det same vil skje her.» Disse setningene er formulert slik at de skaper illusjoner om en fredelig overgang til sosialismen. Prinsippprogrammet må tvert i mot poengtere at en revolusjon vil bli møtt av borgerskapets militærmakt og at deler av borgerskapet vil organisere vold mot alle forsøk på å knuse kapitalismen.

Vi synes det er riktig at programmet avgrenser seg mot kuppteorier, men det er også viktig at det ikke skaper illusjoner om at det norske borgerskapet er fredeligere enn andre lands.

4. Vi synes det er positivt at forfatterne gjør forsøk på å konkretisere demokrati

og diktatur under sosialismen, men slik PPU er formulert mener vi at det først og fremst begrenser seg til å overføre dagens borgerligdemokratiske rettigheter til et sosialistisk samfunn. Et prinsippprogram må i større grad forklare begrensningene i je rettighetene vi har i dag og forklare hvordan sosialismen vil gi arbeiderklassen og dens allierte reell makt og innflytelse.

Utkastet legger opp til at partiet skal gi fra seg makta dagen etter frigjøringa og undervurderer borgerskapets interesser av å gjøre kontrarevolusjon i en slik situasjon. Slik utkastet er formulert nå ser det ut som vi ønsker oss en ny form for parlamentarisme under sosialismen.

I håp om at deler av borgerskapet etterhvert skal akseptere og la seg integrere i et sosialistisk samfunn, mener vi at de også bør få demokratiske friheter, men disse må aldri bli så omfattende at de utgjør noen trussel mot sosialismen.

Etterhvert som sosialismen styrker sin stilling, mener vi partiet bevisst må redusere sin rolle som utøvere av proletariatets diktatur. Grepet om hæren må være noe av det siste vi slipper.

Historien har vist oss at degenerering fra å være arbeiderklassens organiserte fortropp, til å bli borgerlige statsbyråkrater, er et stort problem som vi ikke kan ta lett på, men det er vår

overbevisning at folkeflertallet ikke kan være den ledende kraften verken i byggingen av sosialismen, eller som garanti mot degenerering i partiet.

5. 80-programmet var på mange områder skarpt i skillet mellom oss og revisjonismen. Med vår økte innflytelse i fagforeninger og parlamentariske organer og en sterk »freds»bevegelse med prososjetiske strømninger er faren for revisjonisme minst like sterk som før. Det er derfor helt nødvendig at et prinsippprogram polemiserer mot og stempler standpunkter av revisjonistisk, opportunistisk og moderne revisjonistisk karakter.

Vi ønsker i likhet med 80-programmet et eget avsnitt som tar for seg hva som er moderne revisjonisme og opportunisme anno 1983.

6. vi mener at »kapitlet» om fagforeningenes rolle under sosialismen på hele 3 1/2 linje er skandaløst spinkelt. Vi bør ha mer å fare med! (Også Oslo FU vil la høre fra seg.)

En del av de nåværende formuleringene i utkastets kap.5 bærer vel preg av å være under påvirkning av moderne revisjonisme, eller hur?

Gerhard.

AVPROLETARISERINGA OG KVINNENES ROLLE

Jeg leser i FFP-august om avproletariseringas årsaker. Den oppsummerer kameratenes dilemma - den bevisste planen fra partiet for å få oss ut i industrien og skifte klasse og det sterke presset fra all borgerlig/småborgerlig ideologi. Spontaniteten fikk rå og var den viktigste årsaka til avproletariseringa. Oppfølging og kamp mangla for å stå i

mot det borgerlige presset.

Med færre kadre i industrien har allikevel den faglige innflytelsen økt, sier DS. Men det er vel i *hovedsak* de sterke, flinke mannlige kadrene som har fortsatt uavbrutt i industrien i full dag? DS' arbeidsutvalg - jeg ser nesten rødt og savner sårt noe i deres framstilling. Det borgerlige presset og den såkalte

spontaniteten er nok en veldig viktig grunn til klaseskifte for en god del, og mange jenter tusla tilbake til studier eller småborgerlige yrker etter ei stund. Men kvinnes livssituasjon spilte nok en *særskilt rolle*. Og skal vi holde på våre kvinnelige kamerater i industrien holder det ikke med DS' oppsummering som rettesnor.

Hvordan gikk det så med lærerskoleeleven, mattestudina eller hu som skulle bli bibliotekar som entusiastisk så perspektivene framover og tok på seg oppgaven med å bli en del av og for proletariatet? De fleste jentene som begynte i industrien var antagelig i midten av tjueåra - uten barn. I en kort periode hadde vi sikkert oppimot like mange kvinnekadre i industrien som menn. (PS: Har dere statistikk over det?). Vi var stort sett på typisk lavtlønnsarbeidsplasser, opp til flere på hvert sted i Oslo. Det ble ofte en hjelpearbeiderjobb, mye slit, vasking, tunge løft og litt ekstra trakkasering som kvinnelig arbeidskraft. Noen fikk kanskje fagopplæring - og de fleste fikk unger.

Hvem måtte f.eks. kjempe for særordninger for i det hele tatt å bli i jobben og sloss for daghjem som hadde ei åpningstid for småborgerskapet (og knapt nok det)? Hvem hadde dobbeltarbeidet, permisjonene? En del av oss begynte å miste det politiske grepet, huske dårligere, til og med glemme lagsmøter, ikke være så flinke og ledende som i »gamle dager». Sjøl har jeg kjent minst 10 kvinnekadre på lavtlønnsarbeidsplasser og veit om fler som ikke klarte mer, syntes de mislyktes og slutta. Mange jenter i partiet med lang fartstid har liten tro på seg sjøl viser det seg. Livssituasjonen vår skiller seg med andre ord en del fra den mannlige kadern rundt de 30. Men vi må spørre hvorfor, hva fører det til og hva kan gjøres!

Klassesammensetninga til partiet bekymrer meg. Det er ikke spørsmål bare om å rekruttere arbeidere - men det

brennende spørsmålet er hvordan dra kvinnene med i levende partiarbeid. Hvis partiet driter i (overser) kvinnelige industrikadre (med og uten tillitsverv) og vår særegne situasjon står vi ennå svakere i forhold til morgendagens AKP(m-l) sin klasesammensetning og videre utvikling. I stedet må partiet og vi hente og bringe fram ressursene hos de sterke ledende kvinnekadrene! De finnes, men dessverre som en liten rest av blomsterbuketten. Altså mener jeg en del av årsaken til avproletariseringa for oss jenter er knytta til de materielle forholda. Det ble jentenes eget problem å fikse livssituasjonen sin som aktiv kommunist og arbeider etterhvert som en fikk unger. Partiets og DS mannsdominerte oppsummering i *FFP-august* tyder på at dette ikke er noe poeng for dem, iallefall ikke klart nok til å nevnes i ei meget viktig oppsummering

Vi skal slåss for igjen å få et arbeiderparti dominert av og for arbeiderne. Den diskusjonen trenger vi og, for nå synes privatiseringa av livet og den enkeltes utvikling og sjørealisering svært viktig for kommunistene. Proletariseringskampanja var riktig, tiltross for overslag og en helt feilaktig vurdering av de intellektuelle og intellektuell lærdom. Men nå sier folk (kommunister) jeg møter på gata: »Gidder du virkelig jobbe i industrien enda?» »Jeg kjener så mange jenter som slutta». Vårt syn på klasesammensetninga og arbeiderandelen vil virke inn på vår interesse av å beholde kvinnelige kadre i industrien. Når vi trenger en kjempende, ledende arbeiderklasse skal kvinnene bli med i ledelsen i kampen.

Fram for fostring, styrking og *verving* av nye kvinnelige kamerater i industrien.

Fram for en videre debatt om kjønnskamp og styrking av kvinnekadren i arbeiderklassen.

Gunda.

OM INNRETTINGA PÅ ARBEIDERKLASSEN

Kamerat Ulf som har skrevet denne artikkelen ba om å få trykket opp vedtaket fra Årsmøtet i Oslo som er bakgrunnen for artikkelen. Pga plassmangel er det ikke mulig. Vedtaket det refereres til stod i FFP-desember 1982 på side 4. - red.

På årsmøtet i Oslo-partiet for ca ett år siden ble ovenstående vedtatt av ett overveldende flertall. Hva er status nå? Så vidt jeg kan bedømme har følgende skjedd:

Det har blitt nedsatt en gruppe under Faglig Utvalg i Oslo som har jobba med å få i gang en diskusjon om klassesammensetting og klasseinnretting. Denne ble ferdig med første delen av sitt arbeid i sommer en gang. Og dette arbeidet resulterte i vedtaket som står i FFP for august fra Distriktsstyrets arbeidsutvalg. Ellers har man finni ut at klassesammensettinga i Oslo-partiet ikke har blitt forverra de siste 2 åra, og at det derfor ikke er grunnlag for å snakke om en kritisk situasjon mht. innrettinga på arbeiderklassen i Oslo. Slik ser det ihvertfall ut fra utsida. Det virker på meg som om det også er nedlagt arbeid mht. å få i gang en diskusjon om rekruttering av folk fra arbeiderklassen til partiet, og at det i den forbindelsen er tatt et Oslo-initiativ mht. studiesirkel for arbeidere. Stemmer det? Hva er resultatene? Kan man få noe informasjon om hvordan det går med arbeidet med å sette vedtaket fra årsmøtet ut i livet?

Og så noen kritiske kommentarer. Jeg oppfatter det slik at det er gjort lite eller ingenting mht. punkt en i vedtaket fra årsmøtet. Jeg oppfatter det også slik at vi ikke vil få noen skikkelig framgang uten at DS virkelig prioriterer å utvikle partiets politikk mht kampen om arbeidsplassene og forsvaret av levestandarden.

Jeg blir derfor litt deprimerert når jeg nok en gang må lese at »DS må legge stor

vekt på å utvikle politikk og taktikk for den økonomiske krise og hvilke oppgaver den har stilt på dagsorden overfor arbeiderklassen.» (FFP-august,s. 6).For det betyr vel at det har DS ennå ikke greid!

Skal vi komme videre med spørsmålet om innrettinga på arbeiderklassen, så kommer vi ikke utenom at denne oppgaven *må stilles øverst på dagsorden av DS.* Det går ikke an å sette hovedmeninga med vedtaket fra årsmøtet ut i livet uten å gå løs på den konkrete kampen her og nå. Det er vel og bra med almenne, sjølkritiske diskusjoner om medlemmenes holdninger osv. men *det holder ikke så lenge DS sjøl ikke greier å lede partiets kamp på arbeidsplassene her og nå!*

Jeg snakker med tillitsmenn rundt omkring og får det bestemte inntrykket av at det er ganske laber stemning og en del forvirring. Vi evner ikke å markere oss i forhold til sosialdemokratene med en alternativ politikk for kampen om arbeidsplassene, om kampen for lønna osv. på de enkelte arbeidsplassene. Vi evner ikke å utnytte den tilliten vi har fått til å styrke kamplinja i klassen. Jeg har fått høre at det spiller liten rolle om vi har sentrale verv eller ikke i en klubb fordi vi ikke evner å utvikle en politikk som skiller oss fra sosialdemokratiet.

Jeg har merka meg at DS har latt gyldne sjanser gå fra seg. For første gang så blir det laga en grundig oppsummering av kampen om en arbeidsplass i Oslo. Nemliq oppsummeringa av Lars B om kampen om Jøtul. Det eneste som ble gjort i denne forbindelsen

fra DS sin side var en liten reklame for at folk burde lese den. Det ble ikke gjort noen forsøk på å konkludere fra de erfaringene som er gjort av den kampen. Det ble ikke reist noen kritikk av oppsummeringa og det ble ikke lagt opp

til noen systematiske diskusjoner i det hele tatt rundt denne oppsummeringa. Var ikke det å la en god sjanse gå fra seg? Er det ingenting å lære av denne oppsummeringa? Var det ingenting som burde vekke debatt?

Hilsen Ulf.

SVARREPLIKK TIL EN BYRÅKRAT ds-representantens oppfatning av homofili

I sitt svar til meg i FFP for mars («Arbeidet blant homofile og DS-beretninga») gjør «DS-representanten» sitt beste for å hindre en diskusjon om undertrykkinga av homofile og karakteren av denne.

Han sier: «Hvorvidt homofile som gruppe har objektive interesser av sosialismen har jeg ikke sagt noe om, jeg har heller inga gjennomtenkt oppfatning av dette.... Hvorvidt undertrykkinga av homofile kan opphøre under kapitalismen har jeg heller inga gjennomtenkt oppfatning av. Jeg synes ikke det høres særlig sannsynlig ut. Men om det er umulig, det vil jeg ikke ha sagt noe om.»

Deretter sier han «(jeg) mener ikke at dette arbeidet (partiets arbeid blant homofile(min anm.)) kan ses på linje med ungdoms- og kvinnearbeidet, arbeidet blant fremmedarbeiderne og samene. Her er det etter min mening en forskjell. Et parti som ikke driver arbeid på disse områdene, forbereder ikke mulighetene for en sosialistisk revolusjon i Norge. Det samme kan ikke sies om arbeidet blant homofile, etter mi mening.»

Altså: På den ene sida sier «DS-representanten» at han ikke har noen oppfatning av hvordan homofile er undertrykt. På den andre sida sier han at undertrykkinga av homofile ikke er så viktig, og at sett i forhold til partiets

arbeid for sosialismen er vi ikke viktige/ mindre viktige.

«DS-representanten» motsier seg sjøl. På den ene sida sier han at han ikke har noen «gjennomtenkt oppfatning». På den andre sida trekker han opp et bastant skille mellom perspektivene for den homofile kampen og andre undertrykte gruppers kamp. Han presterer å sette en undertrykt gruppe opp mot en annen. Dette rimer ikke - allermest blant kommunister. Det hjelper ikke at «DS-representanten» har slått opp i prinsipp-programmet: «Jeg er for at ei av oppgavene til en sosialistisk revolusjon må være å gjøre slutt på diskriminering og trakassering av homofile (ihvertfall på grunnlag av homofil orientering).» (Hva i all verden betyr parantesen?!)

Kapittel 23 i prinsipp-programmet støtter homofile og den kampen vi fører på et reint borgerli-humanistisk grunnlag. Det nåværende programmet inneholder ingen analyse av denne undertrykkinga. *Hvorfor* er homofile og den undertrykkinga som rammer oss mindre viktig? «DS-representanten» har ingen argumenter. Han tyr til proklamasjoner.

Vi er mange homofile og lesbiske i partiet som etterhvert er grundig lei av forsikringene om at «selvfølgelig støtter vi dere» for deretter å bli rangert som politisk uviktige. Begrunnelsen for denne

rangeringa uteblir - fordommene vanligvis ikke. (En finner dem ofte i bisetninger, mellom linjene eller i paranteser.)

I boka »En homoseksuell arbeitars memoaren» (Forlaget Barrikaden, fåes på Tronsmo) forteller jernverksarbeideren Eric Thorsell hvordan han som åpen homofil ble møtt med likegyldighet i arbeiderbevegelsen. »Man var ikke matnyttig nok». Man så ikke på

homofil/lesbisk frigjøring som et viktig sosialt kampspørsmål, og undertrykkinga ble derfor ikke satt opp på den politiske dagsorden (enda mindre tatt med i programmer eller beretninger).

gang på gang ble homofile passivisert og skjøvet ut av partiene på venstresida. Mange homofile/lesbiske har dessverre opplevd det samme i AKP(m-l). Er det dette »DS-representanten» vil oppnå?

Bjørn

SPØR DEM!

En sak veit vi lite om: Hva mener folk utafor partiet om oss? Hva slags holdning har de til å melde seg inn?

Nå er det aktuelt å spørre! Vi skal dra i gang en vervekampanje og snu medlemsnedgangen til oppgang. Men også

fordi vi har store problemer i partiet, trenger vi å lytte til folk utafor! Jeg tenker da spesielt på dette at arbeiderklasseprosenten synker.

Her er to intervjuer med arbeidskamerater som begge sympatiserer med oss. jeg lærte mye av dem.

INTERVJU MED TONE:

Tone. Sosialist. Har AKP-standpunkter og er »stempla» som AKPer. 28 år. Jobba i industrien siden hun var 20. Har artium. Foreldre som jobber i kommunen og privat næringsliv. Tone har aldri vært AKP-medlem, og hennes tid i RU var kort.

Vi spør hvorfor gikk hun ut?

Det var en kombinasjon av personlige grunner og at jeg reagerte på de folka jeg kom i kontakt med. Det var en del hovne personer, ikke så mange, men de det gjaldt var nok. Forholdet til bevegelsen har mye med følelser å gjøre. Jeg var ganske ung den gangen.

Hva mener du med hovne folk?

Jeg reagerte mot overnfra- og nedad stil,

mot borgerlig stil. Her kom barn av leger, advokater, lærere og kunstnere og oppførte seg som om de visste mer om arbeiderklassen enn arbeiderklassen sjøl. Skulle belære folk som var oppvokst med utedass, mens de sjøl bodde i kollektiv på Frogner og levde »det gode liv».

Reagerte også mot all denne »lilla sjal og keramikkrusstilen». De var liksom så opplyste og skolerte. Jentene hadde mødre som opplyste dem om prevensjon og seksuelle spørsmål, mens vi arbeiderjentene gikk med hjertet i halsen til en lege og ba om prevensjonsmidler.

Var alle med småborgerlig bakgrunn sånn?

Neida! Noen mista ikke gangsynet, sjøl blant de som valgte kunstneriske yrker. Men andre ble helt sånn »lilla sjal og

keramikkrus» og brukte all tida si på å kritisere de som gifta seg og leste ukeblader.

En annen ting: Jeg hata Willoch mer enn Bratteli. Sosialdemokrater var liksom det verste *dere* visste. For *meg* var høyre de verste.

Hva mener du om våre politikere?

Mange av de offisielle ml-erne har jeg godt inntrykk av. A og Fi er flinke til å snakke. F og P har utretta mye som folk vet om. Jon M. tiltrekker seg oppmerksomhet.

Bare positivt altså?

Nei, andre har en lite folkelig stil. Kan også huske fester der folk med annen politisk oppfatning blei meia ned psykisk av skolerte AKP-ere med høye verv i partiet.

Du legger vekt på det personlige. Men partiet er ikke organisert som teselskap, men fordi vi har politiske mål med å være med.

Det har jeg ikke lett for å akseptere. Sosialismen har så vidt jeg har skjönt noe å gjøre med å »dytte fram» de som er svake, gi oppgaver i forhold til det de kunne, få hjelp av de som kan mer. Det var det ikke mange som fikk. En gang ble jeg, ganske uventa, valgt til å sendes til et møte som representant for RU-laget. Ble foreslått opp i mot en annen kamerat. Han viste tydelig at han mislikte dette, og tilla meg ikke muligheten for å klare oppgava. Derfor ble det heller ikke så bra. Ble redd og lot meg undertrykke.

Hva mener du om å bli medlem?

Vet ikke om jeg er villig til å satse så mye. Men tror det er intellektuelt utfordrende. F.eks. lærte jeg mye på en studiesirkel nylig.

INTERVJU MED DAG

Dag. 30 år. faglært industriarbeider.
Foreldre: akademikere. Tidligere
AKP-medlem.

Hvilket forhold har du til AKP(m-l)?
Hvorfor er du ikke medlem i dag?

Det går på mye som har skjedd før. De som var drivkrafta bak mange av de sprø formene for å kjøre ut politikken, reagerer jeg mot enda. To eksempler: SV som hovedfiende, og denne type opptreden overfor folk. Et annet eksempel: Rock er reaksjonært-standpunktet.

Men er det ikke tatt oppgjør med det nå da?

Jo, men sånne folk kan snu igjen. Folk med rein og rød-standpunkter innså hvor gærnt det var og tok til fornuft, -tilsynelatende. Jeg er redd de skifter standpunkter etter vinden. Men når jeg snakker om rein og rød, så må jeg si »vi» og ikke »de». Jeg var med på det sjøl.

Har du noe positivt å si om oss i dag?

Klassekampen er bra nå. Entydig bra. Kjører fram på en bra måte. RV syns jeg er bra, også. Dag Si is bok var sterk. Oppfatter den ikke som noe annet enn et kraftig oppgjør. en kritikk.

Når du ser slike positive tegn i tida, hvorfor vil du ikke aktivisere deg mer, eventuelt organisere deg?

Jeg lever bra uten å drive med politikk, selv om dette ikke er svar godt nok, utifra gammel ideologi. Har et vagt ønske om å engasjere meg mer. Men skeptisk til å gå inn i et politisk parti uansett. Grunnen er at jeg har følt det som en belastning å stå til ansvar for det som partiet har stått for. Selv om det tas oppgjør med mange tidligere feil, er jeg ikke trygg for at man går i en eller annen grøft igjen. F.eks. at noen uttrykker seg jævlig plumt og at jeg må forsvare det.

Ikke forsvare, men bortforklare.

Det er også noe med vanen ved å være politisk passiv. Driver med andre ting.

Hva mener du med passiv?

Jeg selger ikke Klassekampen, f.eks. er ikke med i noen komite. Men jeg snakker og diskuterer en god del på jobben. Har på en måte en åpen dør til politisk aktivitet, egentlig.

Må du forsvare det som er plumt?

MELDING TIL LAGA: OM DISKUSJONSBULLETINEN

Diskusjonsbulletinen for programdiskusjonen er sendt laga. Noen tror kanskje at denne er gratis, - det er den altså ikke.

Alle skal betale kr.12.- for denne. Dette er intern pris for parti-medlemmer.

Styret må sørge for at pengene kommer inn til Oslo DS så fort som råd da de allerede har måttet legge ut for bulletinene.

KRITIKK AV ET UDS

DSAU har vedtatt denne kritikken av et UDS i byen. Kritikken er vedtatt trykt i FFP. Artikkelen det refereres til i brevet nedafor er en artikkel som er trykt opp i første nummer av diskusjonsbulletinen om prinsipp-programmet, av signaturen »R«.

DSAU er kjent med at UDS før valget sendte partiavdelingene i UD en artikkel om det utsendte utkastet til nytt prinsipp-program. Artikkelen, som er skrevet av UDS-formannen, kritiserer bl.a. utkastet for å gå inn for programfesting av muligheten for fredelig overgang til sosialismen, og for å forlate proletarietets diktatur til fordel for »hele folkets stat«. Den konkluderer med å stemple utkastet som moderne revisjonistisk og kreve utkastet trukket tilbake.

Etter det vi kjenner til, har UDS ikke slutta seg til innholdet i artikkelen. Derimot skal UDS ha vedtatt at artikkelen skal brukes som tilleggsmateriale i forbindelse med programdiskusjonen i laga, og som eneste innledning på en formannskonferanse i UD om programdiskusjonen. Begge deler er også iverksatt. DSAU vil kritisere UDS for måten dette er gjort på.

Stilen i partiet er at partistyrene skal jobbe for at forskjellige syn i partiet kommer fram. Verken i opplegget for formannskonferansen i august eller i opplegget for lagsbehandlingen er det lagt opp til dette. UDS-formannens artikkel var den eneste innledningen som ble holdt på formannskonferansen. Og den er det eneste materialet som er lagt opp til lagsdiskusjonen fra UDS' side. Vi vil peke på at UDS er et valgt partistyre som har til oppgave å lede partidiskusjonen i sitt

distrikt. Og den formen for ledelse av programdiskusjonen UDS her har lagt opp til, er etter DSAUs mening udemokratisk.

Den politiske kampen i partiet skal føres på en åpen måte. Verken utsendinga av UDS-formannens artikkel, formannskonferansen eller opplegget for den ble gjort kjent for DS på forhånd. Sjølsagt fins det ikke noe krav om at alt et UDS foretar seg skal forhåndsgodkjennes av DS. Men dette dreier seg ikke om noen lita sak. UDS-formannen gjør sjøl klart at han mener programutkastet bryter med partilinja til nå i alle viktige prinsippsspørsmål, og at kampen mot det har avgjørende betydning for partiets framtid. DS har heller ikke noen rett til eller noe ønske om å hindre UDS-formannen i å legge fram det han mener. Tvert om. Artikkelen er nå også gjort tilgjengelig for hele partiet i første nummer av diskusjonsbulletinen om programmet. Dette er vi for. Derimot vil vi kritisere at UDS sender artikkelen ut som diskusjonsopplegg for lagsbehandlingen i distriktet og holder formannskonferanse om den uten å ha gitt anledning til at premissene og bakgrunnen for sjølve programutkastet samtidig ble lagt fram for formenna og medlemmene.

Vi ber UDS gjøre dette brevet kjent for partimedlemmene i underdistriktet, og håper UDS kan si seg enig i kritikken.

Kameratslig hilsen DSAU.